ROZSUDEK SOUDU (pátého senátu)

29. listopadu 2005 *

Ve věci T-52/02,

Société nouvelle des couleurs zinciques SA (SNCZ), se sídlem v Bouchain (Francie), zastoupená R. Saint-Estebenem a H. Calvetem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, původně zastoupené F. Castillem de la Torre a F. Lelievrem, dále M. Castillem de la Torre a O. Beynet, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení článku 3 rozhodnutí Komise 2003/437/ES ze dne 11. prosince 2001 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody

* Jednací jazyk: francouzština.

o EHP (Věc COMP/E-1/37.027 – Fosfát zinku) (Úř. věst. L 153, s. 1), nebo podpůrně návrh na snížení pokuty uložené žalobkyni,

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
(pátý senát),

ve složení P. Lindh, předsedkyně, R. García-Valdecasas a J. D. Cooke, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. července 2004,

vydává tento

Rozsudek

Skutkový stav

1 Société nouvelle des couleurs zinciques SA (dále jen „žalobkyně" nebo „SNCZ") je francouzský podnik, který vyrábí fosfát zinku a chromany zinku, stroncia a baria. Všechny uvedené výrobky jsou antikorozní minerální pigmenty používané v průmyslovém odvětví barviv a nátěrů. V roce 2000 činil celosvětový obrat SNCZ 17,08 milionů eur.

2 Ačkoli se jejich chemické vzorce mohou mírně lišit, jsou ortofosfáty zinku homogenním chemickým výrobkem, který je označován obecným pojmem „fosfát zinku". Fosfát zinku, získaný z oxidu zinku a kyseliny fosforečné, se často používá jako antikorozní minerální pigment v průmyslovém odvětví barviv. Na trh je uváděn buď jako běžný fosfát zinku, nebo jako upravený neboli „aktivní" fosfát zinku.

3 V roce 2001 drželo většinu světového trhu s fosfátem zinku těchto pět evropských výrobců: Dr. Hans Heubach GmbH & Co. KG (dále jen „Heubach"), James M. Brown Ltd (dále jen „James Brown"), SNCZ, Trident Alloys Ltd (dále jen „Trident") (dříve Britannia Alloys and Chemicals Ltd, dále jen „Britannia") a Union Pigments AS (dříve Waardals AS, dále jen „Union Pigments"). Mezi roky 1994 a 1998 činila hodnota trhu s běžným fosfátem zinku přibližně 22 milionů euro ročně na světové úrovni a přibližně 15 až 16 milionů euro ročně na úrovni Evropského hospodářského prostoru (EHP). V EHP měly Heubach, SNCZ, Trident (dříve Britannia) a Union Pigments dosti podobné podíly na trhu s běžným fosfátem zinku, řádově 20 %. James Brown měl jednoznačně menší podíl na trhu. Odběrateli fosfátu zinku jsou velcí výrobci barviv. Trhu s barvivy dominuje několik nadnárodních chemických koncernů.

4 Dne 13. a 14. května 1998 Komise provedla současně a bez předchozího upozornění šetření v provozovnách Heubach, SNCZ a Trident na základě čl. 14 odst. 2 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, první nařízení, kterým se provádějí články 85 a 86 Smlouvy (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3). Od 13. do 15. května 1998 provedl Kontrolní úřad Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) na žádost Komise podle čl. 8 odst. 3 protokolu 23 Dohody o EHP současně a bez předchozího upozornění šetření v provozovnách Union Pigments, ve smyslu čl. 14 odst. 2 kapitoly II protokolu 4 Dohody států ESVO o zřízení Kontrolního úřadu a Soudního dvora.

5 Během správního řízení Union Pigments a Trident informovaly Komisi o svém záměru s ní plně spolupracovat podle sdělení Komise ze dne 18. července 1996 o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci") a obě učinily prohlášení ve věci kartelové dohody (dále jen „prohlášení Union Pigments" a „prohlášení Trident").

6 Dne 2. srpna 2000 Komise přijala oznámení námitek proti podnikům, kterým je určeno rozhodnutí, které je předmětem projednávané žaloby (viz bod 7 níže), včetně žalobkyně. Ve své odpovědi ze dne 1. prosince 2000 na oznámení námitek žalobkyně prohlásila, že nenapadá podstatu skutkových zjištění uvedených v tomto oznámení.

7 Dne 11. prosince 2001 Komise přijala rozhodnutí 2003/437/ES v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/E-1/37.027 – Fosfát zinku) (Úř. věst. 2003, L 153, s. 1). Rozhodnutí zohledněné pro účely tohoto rozsudku je rozhodnutím, které bylo oznámeno dotyčným podnikům a které je připojeno k žalobě (dále jen „napadené rozhodnutí"). Uvedené rozhodnutí se v některých aspektech liší od rozhodnutí, které bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

8 V napadeném rozhodnutí Komise uvádí, že kartelová dohoda mezi Britannia (od 15. března 1997 Trident), Heubach, James Brown, SNCZ a Union Pigments existovala mezi 24. březnem 1994 a 13. květnem 1998. Dohoda se omezila na běžný fosfát zinku. Zaprvé se členové kartelové dohody dohodli na rozdělení trhu s prodejními kvótami pro výrobce. Zadruhé na každém setkání určovali „pevné" nebo „doporučené" ceny a obecně je dodržovali. Zatřetí došlo v určitém rozsahu k rozdělení zákazníků.

9 Výrok napadeného rozhodnutí zní takto:

„Článek 1

Společnosti Britannia [...], [...] Heubach [...], James [...] Brown, [SNCZ], Trident [...] a [Union Pigments] porušily ustanovení čl. 81 odst. 1 Smlouvy a čl. 53 odst. 1 Dohody o EHP tím, že se účastnily trvající dohody a/nebo jednání ve vzájemné shodě v odvětví fosfátu zinku.

Délka trvání protiprávního jednání byla následující:

a) pokud jde o [...] Heubach [...], James [....] Brown [...], [SNCZ] a [Union Pigments]: od 24. března 1994 do 13. května 1998.

[...]

Článek 3

Za protiprávní jednání uvedené v článku 1 se ukládají následující pokuty:

a) Britannia [...]: 3,37 milionů eur;

b) [...] Heubach [...]: 3,78 milionů eur;

c) James [...] Brown [...]: 940 000 eur;

d) [SNCZ]: 1,53 milionů eur;

e) Trident [...]: 1,98 milionů eur;

f) [Union Pigments]: 350 000 eur.

[...]"

10 Pro výpočet výše pokut Komise zavedla metodologii uvedenou v pokynech o metodě stanovování pokut uložených podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO (Úř. věst. C 9, s. 3, dále jen „pokyny") a ve sdělení o spolupráci.

11 Komise tedy především stanovila „základní částku", a to v závislosti na závažnosti a délce trvání protiprávního jednání (viz body 261 až 313 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

12 Pokud jde o první faktor, shledala, že protiprávní jednání je třeba kvalifikovat jako „velmi závažné", a to s ohledem na povahu daného jednání, na jeho skutečné účinky na trh s fosfátem zinku a na skutečnost, že zahrnovalo celý společný trh a po jeho vzniku celý EHP (bod 300 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nezávisle na velmi závažné povaze protiprávního jednání Komise vysvětlila, že zohlednila omezenou velikost relevantního trhu (bod 303 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

13 Komise ve vztahu k dotyčným podnikům uplatnila „odlišné zacházení" jednak za účelem zohlednění jejich skutečné hospodářské schopnosti způsobit významnou újmu soutěžitelům a jednak za účelem stanovení pokuty na úrovni, která zaručuje její dostatečný odrazující účinek (bod 304 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Za tím účelem rozdělila dotyčné podniky do dvou kategorií podle jejich „relativního významu na relevantním trhu". Komise rovněž vycházela z obratu z prodeje dotyčného výrobku dosaženého jednotlivými podniky v EHP v průběhu posledního roku, ve kterém došlo k protiprávnímu jednání, a zohlednila skutečnost, že žalobkyně, Britannia (od 15. března 1997 Trident), Heubach a Union Pigments byli „hlavními výrobci fosfátu zinku v EHP s dosti podobnými podíly na trhu, které převyšovaly nebo byly přibližně 20 %" (body 307 a 308 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Žalobkyně byla zařazena, stejně jako Britannia, Heubach, Trident a Union Pigments, do první kategorie („výchozí bod" ve výši 3 miliony eur). James Brown, jejíž podíl na trhu byl „jednoznačně menší", byla zařazena do druhé kategorie („výchozí bod" ve výši 750 000 eur) (body 308 a 309 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

14 Pokud jde o faktor týkající se délky trvání, Komise měla za to, že protiprávní jednání kladené žalobkyni za vinu mělo „střední" délku trvání, tedy od 24. března 1994 do 13. května 1998 (bod 310 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Následně zvýšila výchozí bod v případě žalobkyně o 40 %, čímž bylo dosaženo „základní částky" ve výši 4,2 milionů eur (body 310 a 313 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

15 Dále Komise měla za to, že v projednávaném případě není namístě přihlédnout k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem (body 314 až 336 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Mimoto odmítla argumenty vycházející ze „špatného hospodářského prostředí", v němž k dohodě došlo, a zvláštních vlastností dotčených podniků (body 337 až 343 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise tedy stanovila výši pokuty na 4,2 milionů eur „před použitím sdělení o [spolupráci]", pokud jde o žalobkyni (bod 344 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

16 Kromě toho Komise připomněla hranici, kterou podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 nesmí přesáhnout pokuta uložená jednotlivým podnikům. Výše pokuty před použitím sdělení o spolupráci žalobkyně tak byla snížena na 1,7 milionů eur a výše pokuty uložené Union Pigments na 700 000 eur. Výše pokut uložených ostatním podnikům před použitím sdělení o spolupráci nebyla uvedenou maximální výší dotčena (bod 345 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

17 Konečně Komise schválila v případě žalobkyně snížení o 10 % podle sdělení o spolupráci s ohledem na skutečnost, že v odpovědi na oznámení námitek prohlásila, že nenapadá podstatu skutkových zjištění uvedených v tomto oznámení (body 360, 363 a 366 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Konečná výše pokuty uložené žalobkyni se tedy zvýšila na 1,53 milionů eur (bod 370 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

18 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 27. února 2002 žalobkyně podala tuto žalobu.

19 Na základě zprávy soudce zpravodaje se Soud (pátý senát) rozhodl zahájit ústní část řízení a v rámci organizačních procesních opatření vyzval Komisi k předložení jednoho dokumentu a k odpovědi na jednu písemnou otázku. Této žádosti Komise vyhověla.

20 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky Soudu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 2. července 2004.

21 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

— zrušil článek 3 napadeného rozhodnutí;

— podpůrně, snížil výši pokuty;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

22 Komise navrhuje, aby Soud:

— zamítnul žalobu;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

23 Žalobkyně se na podporu své žaloby dovolává tří žalobních důvodů. První vychází z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, druhý z porušení zásady proporcionality a třetí z porušení zásady zákazu diskriminace.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17

Argumenty účastníků řízení

24 Podle žalobkyně Komise tím, že stanovila výchozí bod její pokuty ve výši 3 milionů eur, tedy 17 % jejího celosvětového obratu, porušila čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Uvedená částka přesahovala maximální hranici pro pokuty stanovenou uvedeným ustanovením.

25 Zaprvé žalobkyně tvrdí, že takové svévolné stanovení výchozího bodu je v rozporu s výslovným zněním čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Uvedené ustanovení Komisi umožňuje přesáhnout první práh jednoho milionu až na 10 % obratu, ale nijak neumožňuje použití metody spočívající ve stanovení nejprve výchozího bodu nad maximální hranicí 10 %, a poté snížení výše pokuty za účelem dosažení souladu s daným ustanovením. Metoda výpočtu použitá v projednávaném případě spočívající ve stanovení výchozího bodu v případě žalobkyně ve výši 3 milionů eur, tedy 17 % jejího celosvětového obratu tak nebyla v souladu s právními předpisy.

26 Žalobkyně tvrdí, že Komise zkreslila znění čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 tím, že tvrdí, že uvedené ustanovení požaduje, aby pokuta, která nakonec bude podniku uložena, byla „snížena" v případě, že její výše „přesahuje" hranici 10 % jejího obratu. Uvedené ustanovení totiž nepředvídá snížení na tuto hranici 10 %, ale výslovně počítá pouze s případem, kdy je pokuta stanovená nejdříve pod hranicí 10 %, tedy mezi 1 000 a 1 milionem eur, zvýšena na 10 %.

27 Žalobkyně popírá, že rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, HFB a další v. Komise (T-9/99, Recueil, s. II-1487) podporuje tvrzení Komise, podle kterého může být výchozí bod stanoven nad hranicí 10 % obratu dotyčného podniku. V uvedeném rozsudku Soud potvrdil, že Komise může zohlednit „mezitímní částku" přesahující hranici 10 % „během výpočtu", a nikoli na „počátku" výpočtu. Nezamýšlel tedy možnost stanovení výchozího bodu nad maximální výší 10 %. Tento výklad je potvrzen skutečností, že Soud prohlásil, že pouze „některé faktory zohledněné při výpočtu se nepromítají do konečné výše pokuty" (výše uvedený rozsudek HFB a další v. Komise, bod 452). Přitom metoda, kterou použila Komise, byla souhrnem „faktorů", které se ze zásady nepromítají do konečné výše, s jedinou výjimkou snížení za „spolupráci", protože Komise k němu přistoupila až poté, co snížila mezitímní částku tak, aby ji omezila na maximální výši 10 %. Kromě toho žalobkyně konstatuje, že výše uvedený rozsudek HFB a další v. Komise, stejně jako všechny ostatní rozsudky uvedené Komisí v rámci tohoto žalobního důvodu, byl předmětem pouze částečného zveřejnění ve Sbírce rozhodnutí, přičemž soudce Společenství měl bezpochyby za to, že nezveřejněné části dotčených rozsudků neobsahují zásadní otázky.

28 Zadruhé žalobkyně uplatňuje, že způsob stanovení výchozího bodu v projednávaném případě porušuje čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 tím, že vylučuje zohlednění faktoru, který se týká délky trvání protiprávního jednání ve výši uložené pokuty. Připomíná, že uvedené ustanovení Komisi ukládá stanovit pokutu se zohledněním, kromě závažnosti protiprávního jednání, jeho délku trvání. V projednávaném případě Komise po stanovení výchozího bodu ve výši 3 milionů eur, která vysoce převyšuje maximální výši 10 %, zvýšila uvedenou částku o 40 %, aby

zohlednila „střední" délku trvání protiprávního jednání, čímž došlo ke zvýšení na 4,2 milionů eur. Přitom, jelikož výchozí bod stanovený s ohledem na závažnost protiprávního jednání vysoce přesahuje maximální výši 10 % obratu, byla další úprava v závislosti na délce trvání zcela nemožná a byla pouhým teoretickým cvičením, které vedlo výhradně k předstírání souladu s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17.

29 Protože Komise byla toho názoru, že protiprávní jednání přičítané žalobkyni bylo střednědobé, měla tento relativně zmírňující prvek zohlednit, protože vyšší pokuta by jí měla být normálně uložena, pokud by se žalobkyně dopustila nikoli pouze „velmi závažného" protiprávního jednání, ale rovněž protiprávního jednání s „dlouhou" nebo „velmi dlouhou" délkou trvání. Skutečnost, že byla uložena pokuta, aniž by byla zohledněna délka trvání protiprávního jednání, je „hluboce škodlivá" pro politiku hospodářské soutěže, protože podniky, zejména malé nebo střední podniky (MSP), nemají žádný podnět k omezení délky trvání jejich účasti v kartelové dohodě.

30 Pokud jde o relevanci rozsudku HFB a další v. Komise, bod 27 výše, za účelem zohlednění délky trvání protiprávního jednání, žalobkyně nejprve uvedla, že v uvedeném rozsudku Soud rozhodl na základě námitky nezákonnosti pokynů, a přezkoumal tedy obecnou kritiku těchto pokynů. Oproti tomu se v projednávaném případě jedná o ověření, zda konkrétní výpočet provedený specificky v případě žalobkyně je v souladu s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Dále žalobkyně připomíná, že v témže rozsudku Soud pouze posuzoval případ, v němž se „některé faktory", které byly zohledněny, nepromítají do konečné výše pokuty (bod 453). Nevyslovil se k faktoru týkajícímu se délky trvání. Vzhledem k tomu, že tento faktor je jedním ze dvou faktorů uvedených v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, měl být povinně zohledněn a promítnut do konečné výše pokuty, jinak by byla popřena veškerá závaznost a veškerý užitečný účinek nařízení č. 17 (rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, Dansk Rørindustri v. Komise, T-21/99, Recueil, s. II-1681, bod 203).

31 Konečně žalobkyně kritizuje skutečnost, že Komise zohlednila faktor týkající se spolupráce po uplatnění maximální výše 10 %, zatímco zvýšila základní částku s ohledem na délku trvání protiprávního jednání před uplatněním uvedené maximální výše. Uvedený postup měl za následek, že faktor týkající se spolupráce stanovený v pokynech měl přímý dopad na skutečnou pokutu, a podněcoval tedy podniky ke spolupráci s Komisí. Oproti tomu, podniky získaly pouze teoretickou výhodu díky faktoru týkajícímu se délky trvání stanoveného nařízením Rady, a v důsledku toho neměly podnět k co nedřívějšímu ukončení protiprávního jednání.

32 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že způsob, jakým byl stanoven výchozí bod, tedy výrazně nad maximální výší 10 %, porušuje čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 tím, že vylučuje zohlednění přitěžujících a polehčujících okolností ve výši uložené pokuty. S ohledem na judikaturu a samotné pokyny nemůže Komise použít metodu, která neumožňuje veškeré účinné zohlednění takových okolností, protože tyto okolnosti náleží do posouzení závažnosti protiprávního jednání, která je kritériem stanoveným v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 (rozsudek Soudu ze dne 12. července 2001, Tate & Lyle a další v. Komise, T-202/98, T-204/98 a T-207/98, Recueil, s. II-2035, bod 109).

33 Začtvrté způsob přijatý Komisí za účelem stanovení výše pokut neposkytuje žádné informace o prvcích zohledněných posledně uvedenou při stanovení výchozího bodu. Ačkoli pokyny uvádějí „předpokládanou" výši 20 milionů eur v případě velmi závažných protiprávních jednání, Komise měla postřehnout nevhodnou povahu takové částky, neboť, jako v projednávaném případě, pro všechny dotčené malé nebo střední podniky již uvedené „minimum" zcela jednoznačně převyšovalo hranici 10 % jejich obratu. Žalobkyně zdůrazňuje, že „tento absolutní a přinejmenším podivný přehmat v rámci postupu, jehož účelem je zajištění ‚transparence a objektivní povahy rozhodnutí', se stává zcela svévolným, pokud navíc umožňuje Komisi přehlížet kritéria stanovená v čl. 15 odst. 2".

34 Komise se opírá zejména o judikaturu Soudu ve věcech zvaných „Předizolované trubky" (rozsudky HFB a další v. Komise, bod 27 výše; Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše; rozsudky Soudu ze dne 20. března 2002, Brugg Rohrsyteme v. Komise, T-15/99, Recueil, s. II-1613, bod 150, a Lögstör Rör v. Komise, T-16/99, Recueil, s. II-1633, bod 292) a tvrdí, že žalobkyně provedla nesprávný výklad ustanovení čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, a že by proto měl být první žalobní důvod zamítnut.

35 Pokud jde o argument, který žalobkyně uvádí v replice a podle kterého v pokynech neexistuje žádný obecný pokyn umožňující stanovit úroveň, jaké by měl normálně dosáhnout výchozí bod, Komise je toho názoru, že je nepřípustný z důvodu, že je novým žalobním důvodem. Uvedený argument totiž vůbec nesouvisí s případným porušením čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, ze kterého vychází první žalobní důvod, a tedy nemůže být považován za rozvinutí tohoto žalobního důvodu. V každém případě uvedený argument není relevantní, neboť pokyny obsahují informace, pokud jde o výchozí bod.

Závěry Soudu

36 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 tím, že výchozí bod použitý pro účely výpočtu výše pokuty, tedy 3 miliony eur představující 17 % jejího obratu, přesahuje maximální výši 10 % stanovenou uvedeným ustanovením. Tento argument nelze přijmout.

37 Podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 „Komise může podnikům nebo sdružením podniků uložit rozhodnutím pokuty ve výši od 1 000 do 1 000 000 zúčtovacích jednotek nebo v částce tuto výši přesahující, ale nepřesahující 10 % obratu dosaženého v předchozím hospodářském roce všemi podniky, které se na protiprávním jednání

podílely, a pokud úmyslně nebo z nedbalosti [...] poruší čl. [81] odst. 1 [...] Smlouvy". Totéž ustanovení stanoví, že „[p]ři stanovení výše pokuty se bere v úvahu závažnost a trvání daného porušení".

38 Stanovením, že Komise může uložit pokuty ve výši nepřesahující 10 % obratu dosaženého v předchozím hospodářském roce, čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 vyžaduje, aby pokuta, která bude nakonec uložena podniku, byla snížena v případě, že přesahuje 10 % jejího obratu, nezávisle na mezitímních výpočtech určených ke zohlednění délky trvání a závažnosti protiprávního jednání. Z toho vyplývá, že maximální hranice 10 % stanovená uvedeným ustanovením se vztahuje pouze na konečnou výši pokuty uložené Komisí (rozsudek HFB a další v. Komise, bod 27 výše, bod 451; rozsudek Soudu ze dne 29. dubna 2004, Tokai Carbon a další v. Komise, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Recueil, s. II-1181, body 367 a 368).

39 V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, „mezitímní částky" ve smyslu judikatury uvedené v bodě 38 výše zahrnují výchozí bod (viz v tomto smyslu rozsudky HFB a další v. Komise, bod 27 výše, bod 450, a Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, body 183, 184 a 205; viz obdobně rozsudek Soudu ze dne 9. července 2003, Daesang a Sewon Europe v. Komise, T-230/00, Recueil, s. II-2733, bod 56).

40 Kromě toho, pokud ve svém výpočtu Komise stanovila mezitímní částku zahrnující výchozí bod a přesahující maximální hranici 10 % obratu dotyčného podniku, skutečnost, že se některé faktory zohledněné během výpočtu nepromítají

do konečné výše pokuty, nemůže být kritizována. Jde totiž o následek zákazu přesáhnout maximální hranici 10 % obratu dotyčného podniku stanoveného v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 (rozsudek HFB a další v. Komise, bod 27 výše, bod 453). Mezi „faktory", které se nemusí promítnout do konečné výše pokuty, patří délka trvání (rozsudky HFB a další v. Komise, bod 27 výše, body 450 až 453, a Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, bod 251).

41 Pokud jde o argumentaci žalobkyně vycházející ze skutečnosti, že faktor týkající se spolupráce je zohledněn po uplatnění maximální výše 10 %, a má tedy přímý dopad na výši pokuty, postačí konstatovat, že uvedený postup zajišťuje, aby sdělení o spolupráci mohlo mít v plné míře užitečný účinek: pokud základní částka výrazně přesáhne hranici 10 % před použitím uvedeného sdělení, aniž by uvedená hranice mohla být okamžitě uplatněna, je podnět pro podnik, aby spolupracoval s Komisí mnohem slabší vzhledem k tomu, že konečná pokuta je v každém případě snížena na 10 %, ať se spoluprací, nebo bez ní (rozsudek Tokai Carbon a další v. Komise, bod 38 výše, body 352 až 354).

42 Pokud jde o argument žalobkyně, podle kterého v pokynech neexistuje žádný obecný pokyn umožňující stanovit úroveň, jaké by měl normálně dosáhnout výchozí bod, je na místě jej odmítnout, aniž by bylo nutné přezkoumávat jeho přípustnost (viz bod 35 výše). Soud má za to, že postačí konstatovat, že pokyny stanoví, že u velmi závažných protiprávních jednání přesáhne výše „předpokládaných" pokut 20 milionů eur (bod 1 A druhý odstavec třetí odrážka). Není možné poskytnout přesné pokyny týkající se výchozích bodů ve všech možných případech protiprávních jednání. Navíc z bodu 1 A druhého odstavce třetí odrážky jasně vyplývá, že výše pokut může být nižší než 20 milionů eur, takže argument žalobkyně, podle kterého uvedené pokyny nejsou koncipované pro MSP musí být zamítnut. Kromě toho tytéž pokyny umožňují Komisi, pokud to okolnosti vyžadují, zohlednit zvláštní situaci, ve které se MSP nachází (rozsudek Lögstör Rör v. Komise, bod 34 výše, bod 295).

43 Z pokynů zřetelně vyplývá, že pokuty uložené MSP, které se účastnily velmi závažných protiprávních jednání, mohou být nejen nižší než 20 milionů eur, ale také mohou dosáhnout maximální výše 10 % stanovené v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Bod žalobního důvodu žalobkyně, podle kterého v tomto ohledu neexistuje žádný obecný pokyn, je tedy třeba zamítnout.

44 Z toho vyplývá, že první žalobní důvod musí být zamítnut v celém svém rozsahu.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality

45 Úvodem žalobkyně poznamenává, že s ohledem na snížení o 10 % na základě sdělení o spolupráci, je pokuta, která jí byla uložena, nejvyšší možná, která v jejím případě mohla být přijata v souladu s právními předpisy, neboť představuje 9 % jejího celosvětového obratu. Podle ní Komise za 40 let nikdy nepřijala tak přísné rozhodnutí. Tvrdí, že Komise tak porušila zásadu proporcionality.

46 Druhý žalobní důvod sestává ze tří částí, v nichž žalobkyně postupně tvrdí, že zásada proporcionality byla porušena tím, že:

— pokuta, která jí byla uložena, je zcela nepřiměřená, zejména v poměru k pokutě uložené jiným podnikům, jak v projednávané věci, tak v jiných nedávných věcech;

— Komise za účelem stanovení maximální výše pokuty zohlednila její celosvětový obrat;

— Komise nezohlednila vztah mezi jejím celkovým obratem a obratem dosaženým prodejem dotčeného výrobku.

K první části vycházející z toho, že pokuta uložená žalobkyni je zcela nepřiměřená.

— Argumenty účastníků řízení

47 Žalobkyně tvrdí, že skutečnost, že v projednávaném případě byl výchozí bod stanoven svévolně na úrovni výrazně přesahující maximální výši 10 % vedla k pokutě, která je zjevně nepřiměřená. Vysvětluje, že vzhledem k tomu, že v jejím případě výchozí bod představuje 17 % jejího celosvětového obratu, tedy 170 % legálního maxima, byla si „jistá" tím, že jí bude uložena pokuta v maximální výši, zatímco nic neodůvodňuje takovou přísnost. Zvláště uvádí, že neexistuje žádný vztah mezi výší pokuty na jedné straně a závažností protiprávního jednání, její velikostí a její vlastní odpovědností na druhé straně. Uložená pokuta vychází z postupu, kterému je zcela cizí jakékoliv zohlednění její konkrétní situace. Poznamenává, že Komise sama přiznala, že délka trvání protiprávního jednání, kterého se dopustila, byla „střední" a v žádném případě „dlouhá".

48 Podle žalobkyně je uložení maximální pokuty MSP v rozporu se zásadami stanovenými judikaturou a pokyny Komise. Soud posledně uvedené potvrdil, když uvedl, že může být vhodné srovnat poměrnou váhu stanovených částek „zejména pokud existuje značný rozdíl ve velikosti podniků-účastníků protiprávního jednání stejné povahy a následně přijmout obecný výchozí bod podle konkrétní povahy

jednotlivých podniků" (rozsudek Soudu ze dne 13. prosince 2001, Acerinox v. Komise, T-48/98, Recueil, s. II-3859, bod 80). Ve výše uvedeném rozsudku Acerinox v. Komise Soud rovněž zamítnul argument vznesený jednou ze žalobkyň, a založený na jejím nízkém podílu na trhu, z toho důvodu, že bylo zásadně nutné zohlednit její „velikost" a „její hospodářskou sílu" (body 89 a 90). Soud tak zdůraznil, že je zásadní zohlednit velikost podniku nezávisle na jeho podílu na trhu. V projednávaném případě Komise zcela opomněla zohlednit skutečnost, že žalobkyně je obzvláště skromným MSP a že mezi velikostmi jednotlivých dotčených podniků existuje „podstatný rozdíl".

49 Žalobkyně má za to, že pokyny nebyly vůbec koncipovány pro MSP. V případě velmi závažných protiprávních jednání tak stanoví „předpokládanou" pokutu nad 20 milionů eur. Přitom pokuta v takové výši předpokládá minimální obrat 200 milionů eur, tedy obrat jedenáctkrát vyšší než obrat žalobkyně.

50 Žalobkyně tvrdí, že jedním z důsledků svévolné metody stanovení pokut přijaté Komisí je, že velké podniky jsou méně sankcionovány než MSP. Má za to, že zaprvé, pokud jde o projednávaný případ, je zjevně nepřiměřené, aby byly velkým podnikům uloženy pokuty o polovinu nižší než pokuty uložené MSP za zcela stejná protiprávní jednání. Žalobkyně v tomto ohledu odkazuje na tabulku uvedenou v žalobě a uvádějící výši pokut uložených jednotlivým dotčeným podnikům. Tvrdí, že pokuta, která jí byla uložena, je maximální pokutou a že je prakticky dvojnásobkem pokuty uložené Heubach, ačkoli protiprávní jednání, která jsou jim přičítána byla zcela stejné závažnosti a délky trvání. Upřesňuje v tomto ohledu, že usuzuje v procentech obratu, a nikoli v absolutních částkách. Zadruhé je nepoměr stejně zjevný, když se porovná pokuta uložená žalobkyni s pokutou uloženou jiným podnikům

v podobných věcech. V rozhodnutí Komise 2001/716/ES ze dne 18. července 2001 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP. D.2 37.444 – SAS/Maersk Air a věc COMP.D.2 37.386 – Sun-Air proti SAS a Maersk Air) (Úř. věst. L 265, s. 15, dále jen „rozhodnutí SAS") byla společnosti SAS uložena pokuta odpovídající 0,79 % jejího celosvětového obratu po 10% snížení na základě sdělení o spolupráci, tedy pokutě jedenáctkrát nižší v poměru k obratu, než je pokuta uložená žalobkyni. Posledně uvedená zdůrazňuje, že pro podnik, který dosahuje celosvětového obratu téměř 5 miliard euro, je pokuta odpovídající 0,79% jeho obratu bezvýznamná, zatímco pro ni samotnou, která dosahuje obratu 17 milionů eur, je pokuta 1,53 milionů eur kolosální pokutu (rozsudek Soudu ze dne 6. července 2000, Volkswagen v. Komise, T-62/98, Recueil, s. II-2707, body 336 a 347).

51 Pokud jde o tvrzení Komise, podle kterého byla zohledněna velikost žalobkyně, jelikož byl výchozí bod stanoven ve výši 3 miliony eur, a nikoli 20 milionů eur, jak stanoví pokyny, žalobkyně namítá v replice, že Komise odmítla posoudit význam pokuty v poměru k významu podniku. Komise totiž usuzovala pouze v absolutních částkách, čímž popřela jakýkoli význam odkazu na obrat za účelem posouzení významu pokuty pro určitý podnik. Přitom pokyny „ne[brání] tomu, aby byly takové obraty zohledněny při stanovení výše pokuty za účelem dodržení obecných zásad práva Společenství a pokud to vyžadují okolnosti" (rozsudek HFB a další v. Komise, bod 27 výše, bod 447). V projednávaném případě Komise měla zohlednit obrat při stanovení výše pokuty, aby předešla porušení zásady proporcionality. Některé významné předpisy, jako je nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování podniků [Úř. věst. L 395, s. 1, a oprava v Úř. věst. 1990, L 257, s. 13; Zvl. vyd. 08/01, s. 31, ve znění nařízení Rady (ES) č. 1310/97 ze dne 30. června 1997, Úř. věst. L 180, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 164] a předpisy upravující MSP, ukazují zásadní povahu kritéria obratu.

52 Pokud jde o argument Komise, podle kterého jí nemůže být vytýkáno, že výše pokuty uložené některým podnikům byla vyšší v poměru k obratu než výše pokut uložených jiným podnikům účastnícím se stejného protiprávním jednání, žalobkyně tvrdí, že

dotčená judikatura se vztahuje pouze na podniky, které se nacházejí v jiné situaci, pokud jde o faktory týkající se „závažnosti" a „délky trvání". Naproti tomu judikatura nedává odpověď na otázku vznesenou v projednávané věci, ve které je pokuta uložená žalobkyni v poměru k obratu téměř dvojnásobkem pokuty uložené Heubach, ačkoli se oba dva podniky nacházely ve stejné situaci.

53 Žalobkyně tvrdí, že porušení zásady proporcionality je tím spíše zjevné, když se v projednávaném případě Komise dopustila nesprávného posouzení při stanovení výše pokuty. Zejména nezohlednila ani zásady, které vyjádřila v pokynech, ani svoji předchozí praxi. Zaprvé skutečnost, že žalobkyně, MSP, nedisponuje vlastní právní službou neměla být v projednávané věci zohledněna. Žalobkyně v tomto ohledu připomíná, že Komise v určitých případech upustila od uložení pokut malým podnikům, které dostatečně neznaly právo Společenství a vnitrostátní právo [rozhodnutí Komise 82/897/EHS ze dne 15. prosince 1982 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/C-30.128 Toltecs-Dorcet) (Úř. věst. L 379, s. 19)]. Dodává, s odkazem na skutečnost, že dotyčné podniky ponechaly informace o všech svých setkáních v zápisech, že Komise dostatečně neurčila, že uvedené podniky si byly opravdu vědomy protiprávní povahy dotyčných jednání.

54 Zadruhé žalobkyně uvádí, že Komise obecně ukládá mírné pokuty, pokud poprvé uplatňuje pravidla hospodářské soutěže v novém kontextu [rozhodnutí Komise 92/521/EHS ze dne 27. října 1992 v řízení podle článku 85 Smlouvy o EHS (IV/33.384 a 33.378 – distribuce zájezdů s komplexními službami na mistrovství světa ve fotbale 1990) (Úř. věst. L 326, s. 31, bod 125)]. Poznamenává, že tiskové prohlášení Komise v projednávané věci uvádí, že je to poprvé, kdy posledně jmenovaná takto přísně zasahuje proti protiprávním jednáním, jichž se účastní MSP, a dochází k závěru, že jí neměla být uložena maximální pokuta.

55 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že Komise nemohla přihlédnout k existenci výjimečné škody způsobené spotřebitelům. V tomto ohledu se žalobkyně dovolává velikosti trhu s fosfátem zinku, kterou sama Komise považuje za „omezenou" (bod 303 odůvodnění napadeného rozhodnutí), existence zastupitelných výrobků (bod 45 odůvodnění napadeného rozhodnutí) a velikosti odběratelů (bod 51 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

56 Konečně žalobkyně připomíná, že podle pokynů jsou „jakékoliv hospodářské nebo finanční výnosy, které získali účastníci protiprávního jednání" důležitým prvkem při posouzení výše pokuty. Přitom Komise nikdy netvrdila, že žalobkyně měla z protiprávního jednání jakékoliv výhody.

57 Komise napadá argumentaci žalobkyně. Tvrdí, že pokuta, která jí byla uložena představuje 9 % obratu dosaženého v předchozím hospodářském roce. Proto je nesprávné tvrzení žalobkyně, podle kterého je uvedená pokuta „nejvyšší, která jí mohla být uložena v souladu s právními předpisy", neboť uvedená pokuta představuje méně než 10 % jejího obratu. Kromě toho upřesňuje, že v rozporu s tvrzením žalobkyně, nejenže uložila přísnější pokuty, než jaká byla uložena žalobkyni, ale navíc vícekrát snížila pokutu uloženou podniku, aby dodržela maximální výši 10 % [rozhodnutí Komise 1999/60/ES ze dne 21. října 1998 v řízení podle článku 85 Smlouvy o ES (IV/35.691/E–4 – Předizolované trubky) (Úř. věst. 1999, L 24, s. 1, dále jen „rozhodnutí o předizolovaných trubkách"), bod 176 odůvodnění (týkající se podniku Lögstör), a rozhodnutí Komise 2002/271/ES ze dne 12. července 2001 v řízení podle článku 81 Smlouvy o ES a článku 53 Dohody o EHP (COMP/E-1/36.490 – Grafitové elektrody) (Úř. věst. 2002, L 100, s. 1), bod 199 odůvodnění (týkající se podniku UCAR)]. Kromě toho Komise odmítá opodstatněnost argumentů žalobkyně týkajících se nepřiměřené povahy pokuty.

— Závěry Soudu

58 Podle čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 se při stanovení výše pokuty bere v úvahu závažnost a délka trvání protiprávního jednání. Je tedy třeba s ohledem na souhrn okolností protiprávního jednání posoudit přiměřenost pokuty (rozsudek Soudu ze dne 20. dubna 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Recueil, s. II-931, bod 1215).

59 V projednávaném případě je nutné zdůraznit, že žalobkyně nenapadá skutečnost, že se účastnila velmi závažného protiprávního jednání ve smyslu pokynů, a to od 24. března 1994 do 13. května 1998, tedy po dobu více než čtyř let.

60 Dále je třeba konstatovat, že výchozí bod stanovený Komisí ve výši 3 miliony eur je jednoznačně nižší než minimální výše 20 milionů eur, který pokyny normálně stanoví pro uvedený typ protiprávního jednání (viz bod 1 A druhý odstavec třetí odrážka). Pokuta nakonec uložená žalobkyni dosáhla pouze 1,53 milionů eur. Soud má za to, jednak s ohledem na závažnost protiprávního jednání, jeho délku trvání a roli žalobkyně při jeho spáchání a jednak s ohledem na skutečnosti uvedených žalobkyní v projednávané věci, že výše pokuty, která jí byla uložena, není nepřiměřená.

61 Dále je třeba zamítnout tvrzení žalobkyně, podle kterého je pokuta, která jí byla uložena, nepřiměřená s ohledem na její velikost. Především, její tvrzení, podle kterého si byla „jistá", že jí bude uložena pokuta v maximální výši, protože výchozí

bod odpovídal 17 % jejího celosvětového obratu nemůže být přijat. Pokud by to totiž jednání žalobkyně odůvodňovalo, mohla být pokuta výrazně snížena na základě polehčujících okolností a sdělení o spolupráci. V projednávaném případě uložená pokuta nepředstavuje maximální pokutu, jakou mohla Komise uložit, neboť byla snížena o 10 % na základě sdělení o spolupráci.

62 Dále je třeba připomenout, jednak že jediná výslovná zmínka o obratu obsažená v čl. 15. odst. 2 nařízení č. 17 se týká maximální hranice, kterou pokuta nemůže překročit a že tato hranice je považována za hranici vztahující se k celkovému obratu (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. června 1983, Musique diffusion française a další v. Komise, 100/80 až 103/80, Recueil, s. 1825, bod 119). Při dodržení této hranice může Komise v zásadě stanovit pokutu na základě obratu podle své volby, pokud jde o zeměpisnou oblast a dotyčné výrobky (rozsudek Soudu ze dne 15. března 2000, Cimenteries CBR a další v. Komise, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Recueil, s. II-491, bod 5023), aniž by musela použít přesnou výši celkového obratu nebo obratu dosaženého na relevantním výrobkovém trhu. Konečně, jestliže pokyny nestanoví výpočet pokut v závislosti na zjištěném obratu, nebrání také tomu, aby byl takový obrat vzat v úvahu za podmínky, že volba učiněná Komisí není založena na zjevně nesprávném posouzení (rozsudek Tokai Carbon a další v. Komise, bod 38 výše, bod 195).

63 V projednávaném případě je třeba připomenout, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise považovala za vhodné uplatnit ve vztahu k podnikům odlišné zacházení za účelem zohlednění, „zda účastníci protiprávního jednání měli skutečně hospodářskou schopnost způsobit významnou újmu soutěžitelům a stanovit výši pokuty na úrovni, která zajistí její dostatečně odrazující účinek“ (bod 304 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Dodala, že bylo nutné „zohlednit zvláštní váhu jednotlivých podniků, a tedy skutečný dopad jejich protiprávního jednání na hospodářskou soutěž“. Pro účely posouzení uvedených skutečností se Komise

rozhodla vycházet z obratu dosaženého z prodeje běžného fosfátu zinku v EHP v posledním hospodářském roce, ve kterém došlo k protiprávnímu jednání. Uvádí, že žalobkyně byla jedním z hlavních výrobců fosfátu zinku v EHP, neboť měla podíl na trhu přibližně 20 %, a zařadila ji tedy do první kategorie (bod 308 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Výchozí bod pokuty byl stanoven pro všechny podniky první kategorie ve výši 3 milionů eur. Výchozí bod pro James Brown, který měl podíl na trhu přibližně 5 %, byl stanoven ve výši 750 000 eur.

64 Ačkoli Komise porovnala relativní význam dotyčných podniků na základě obratu dosaženého z prodeje fosfátu zinku v EHP, rovněž vycházela z podílů podniků na relevantním trhu za účelem jejich zařazení do dvou různých kategorií. Komise totiž vypočítala podíly dotyčných podniků na trhu jednak na základě obratů dosažených na relevantním trhu uvedených v tabulce uvedené v bodě 50 odůvodnění napadeného rozhodnutí a jednak na základě informací obsažených ve spisu. Opodstatněnost tohoto postupu nebyla žalobkyní napadena.

65 V analýze „skutečné hospodářské schopnosti účastníků protiprávního jednání způsobit významnou újmu soutěžitelům", která zahrnuje posouzení skutečného významu uvedených podniků na dotčeném trhu, tedy jejich vlivu na dotčený trh, představuje celkový obrat pouze neúplný pohled na věc. Nemůže být totiž vyloučeno, že silný podnik s množstvím různých aktivit je na konkrétním výrobkovém trhu přítomen pouze podružně. Zároveň nelze vyloučit, že podnik s významným postavením na zeměpisném trhu mimo Společenství má na trhu Společenství nebo v EHP pouze slabé postavení. V takových případech pouhá skutečnost, že dotyčný podnik dosahuje významného celkového obratu neznamená nutně, že má rozhodující vliv na dotčeném trhu. Proto Soudní dvůr v rozsudku ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise (C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 139) zdůraznil, že je-li pravda, že podíly podniku na trhu nejsou rozhodující pro učinění závěru, že podnik patří do silné hospodářské entity, jsou naopak relevantní pro zjištění vlivu, který podnik může mít na trhu (rozsudek Soudu ze dne 9. července 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients

v. Komise, T-224/00, Recueil, s. II-2597, bod 193). V projednávaném případě Komise zohlednila jak podíl na trhu, tak obrat dotčených podniků na dotčeném trhu, což jí umožnilo zjistit relativní význam jednotlivých podniků na relevantním trhu.

66 Z toho vyplývá, že Komise se nedopustila zjevně nesprávného posouzení ve své analýze „skutečné hospodářské schopnosti účastníků protiprávního jednání" ve smyslu bodu 1 A čtvrtého odstavce pokynů.

67 Dále ze srovnání obratů dosažených na trhu podniky spadajícími do první kategorie uvedených v tabulce uvedené v bodu 50 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že je správné, aby uvedené podniky byly seskupeny a aby jim byl uložen stejný výchozí bod. Žalobkyně tedy v roce 1998 dosáhla obratu na dotčeném trhu v EHP ve výši 3,9 milionů eur. Společnost Heubach dosáhla obratu ve výši 3,7 milionů eur, Trident 3,69 milionů eur a Union Pigments 3,2 milionů eur. Britannia, která v roce 1998 přestala vykonávat jakoukoli ekonomickou činnost, dosáhla v roce 1996 obratu na dotčeném trhu v EHP ve výši 2,78 milionů eur.

68 Rovněž je na místě poznamenat, že jak správně uvádí žalobkyně, podle bodu 1 A šestého odstavce pokyny stanoví, že „značný" nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily protiprávního jednání stejného typu, je jednoznačně takové povahy, že odůvodňuje rozlišení za účelem posouzení závažnosti protiprávního jednání (viz v tomto smyslu rozsudek Acerinox v. Komise, bod 48 výše, bod 90). Kromě toho, podle judikatury, jelikož Komise disponuje určitým prostorem pro uvážení při stanovování výše pokut a jelikož se výpočet pokuty nemá řídit jednoduchým matematickým vzorcem (rozsudek Soudu ze dne 6. dubna 1995, Martinelli v. Komise, T-150/89, Recueil, s. II-1165, bod 59), výše pokut musí být alespoň přiměřená ve vztahu ke skutečnostem zohledněným při posuzování závažnosti protiprávního jednání (rozsudek Tate & Lyle a další v. Komise, výše uvedený v bodu 32, bod 106). Následně, pokud Komise rozdělí dotyčné podniky do

kategorií za účelem stanovení výše pokut, musí být stanovení prahových hodnot pro jednotlivé takto určené skupiny soudržné a musí být objektivně odůvodněno (viz v tomto smyslu rozsudky Soudu ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 298, a ze dne 19. března 2003, CMA CGM a další v. Komise, T-213/00, Recueil, s. II-913, dále jen „rozsudek FETTCSA", bod 416).

69 Ovšem v projednávaném případě žalobkyně, ačkoli dosáhla celkového obratu 17 milionů eur v roce 2000, byla zařazena do stejné skupiny jako Britannia, Heubach, Trident a Union Pigments, které měly celkový obrat přibližně 55,7 milionů eur, 71 milionů eur, 76 milionů eur a 7 milionů eur. Z toho však nelze odvodit porušení zásady proporcionality. Jak bylo vysvětleno ve výše uvedených bodech 63 a 64, uvedené rozdílné podniky byly seskupeny proto, že měly podobný obrat na dotčeném trhu a podobné podíly na trhu. Seskupení podniků na uvedeném základě bylo soudržné a bylo objektivně odůvodněno. Dále je Soud toho názoru, že rozdíl ve velikosti žalobkyně v poměru k velikostem ostatních dotčených podniků nebyl natolik významný, aby byla žalobkyně zařazena do jiné skupiny (viz v tomto smyslu rozsudek Daesang a Sewon Europe v. Komise, bod 39 výše, body 69 až 77).

70 Pro úplnost je třeba uvést, že za okolností projednávané věci byl dostatečně zohledněn celkový obrat žalobkyně při použití maximální výše 10 % stanovené čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Jak bylo uvedeno výše v bodech 16 a 17, pokuta žalobkyně byla snížena na 1,7 milionů eur s cílem respektovat uvedenou maximální výši předtím, než byla dále snížena na 1,53 milionů eur za spolupráci. Cílem maximální výše 10 % je předcházet tomu, aby pokuty byly nepřiměřené v poměru k významu podniku (rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 62 výše, bod 119). Použití uvedené maximální hranice v projednávaném případě zajistilo, že pokuta uložená žalobkyni byla přiměřená k její velikosti. S ohledem na velmi závažnou povahu protiprávního jednání a skutečnost, že protiprávní jednání trvalo více než čtyři roky mohla být výše pokuty mnohem vyšší, pokud by žalobkyně nebyla malým podnikem a pokud by neměla výhodu z použití maximální výše 10 %.

71 Žalobkyně tvrdí, že je zjevně nepřiměřené, aby se velkým podnikům za stejná protiprávní jednání ukládaly pokuty o polovinu nižší než pokuty MSP. Uvádí skutečnost, že s obratem 17,08 milionů eur jí byla uložena pokuta odpovídající 9 % jejího obratu, zatímco pokuta uložená Heubach, která měla obrat ve výši 71,018 milionů eur, odpovídá pouze 5,3 % uvedeného obratu.

72 V odpovědi na uvedená tvrzení je třeba především konstatovat, že Komise uložila Heubach pokutu ve výši 3,78 milionů eur a žalobkyni pokutu ve výši 1,53 milionů eur. Tedy navzdory skutečnosti, že uvedené dva podniky se účastnily velmi závažného protiprávního jednání po dobu více než čtyř let a že měly podobný význam na trhu (viz výše uvedený bod 67), pokuta Heubach představuje více než dvojnásobek pokuty žalobkyně.

73 Komise není povinna provádět výpočet výše pokuty z částek založených na obratu dotyčných podniků, ani není povinná zajistit, v případě že pokuty jsou uloženy více podnikům účastnícím se stejného protiprávního jednání, aby konečné výše pokut pro dotyčné podniky, k nimž došel výpočet, odrážely veškeré rozdíly mezi uvedenými podniky, pokud jde o jejich celkový obrat nebo obrat na relevantním výrobkovém trhu (rozsudek Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, bod 202).

74 V tomto ohledu je na místě upřesnit, že čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 nevyžaduje ani, aby v případě, kdy jsou pokuty uloženy více podnikům účastnícím se stejného protiprávním jednání, výše pokuty uložené podniku malé nebo střední velikosti nepřesahovala v procentech obratu pokutu uloženou větším podnikům. Z uvedeného ustanovení totiž vyplývá, že jak pro podniky malé a střední velikosti, tak pro podniky větší velikosti je třeba zohlednit, za účelem stanovení výše pokuty, závažnost a délku trvání protiprávního jednání. V případě, že Komise uloží podnikům účastnícím se stejného protiprávním jednání odůvodněné pokuty, každému z nich v poměru k závažnosti a délce trvání protiprávního jednání, nelze

jí vytýkat, že pro některé z těchto podniků byla výše pokuty v poměru k obratu vyšší než výše pokuty jiných podniků (rozsudek Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, bod 203).

75 Žalobkyně tvrdí, že zásady stanovené Soudem v rozsudku Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, se použijí pouze v případě podniků, které se nachází v odlišné situaci, pokud jde o faktory týkající se závažnosti a délky trvání protiprávního jednání. Přitom je samozřejmé, že pokud se dotyčné podniky nacházejí v odlišné situaci, Komise není povinna zajistit, aby výše pokut odrážely veškeré rozdíly mezi nimi ohledně celkového obratu nebo obratu na relevantním výrobkovém trhu. Uvedené zásady se použijí, i když se dotčené podniky nachází v totožné situaci.

76 Argument žalobkyně, podle kterého je nepřiměřená povaha uložené pokuty zjevná, když se uvedená pokuta srovná s pokutou uloženou jiným podnikům v podobných věcech, je rovněž třeba odmítnout. Komise totiž není povinna stanovit pokuty, které jsou přiměřené v poměru k obratu, a s dokonalou soudržností v poměru k pokutám stanoveným v jiných předchozích věcech.

77 V tomto ohledu je na místě zdůraznit, že předchozí rozhodovací praxe Komise sama o sobě neslouží jako právní rámec pro pokuty v oblasti hospodářské soutěže. Skutečnost, že Komise v minulosti použila na určitá protiprávní jednání pokuty na určité úrovni ji nezbavuje možnosti zvýšit uvedenou úroveň v mezích uvedených

nařízením č. 17, pokud je to nutné pro provedení politiky hospodářské soutěže Společenství (rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 62 výše, bod 109, a rozsudek Tokai Carbon a další v. Komise, bod 38 výše, bod 243).

78 Mimoto Komisi nelze vytýkat, jestliže uloží podnikům účastnícím se stejného protiprávního jednání odůvodněné pokuty pro každý podnik v poměru k závažnosti a délce trvání protiprávního jednání, že pro některé podniky je výše pokuty v poměru k obratu vyšší než výše pokuty jiných podniků v dřívějších věcech (viz v tomto smyslu LR AF 1998 v. Komise, bod 68 výše, bod 278).

79 Je třeba dodat, že závažnost protiprávního jednání musí být stanovena v závislosti na řadě faktorů, zejména na zvláštních okolnostech věci, jejím kontextu a odrazujícím účinku pokut, které nejsou shrnuty do závazného nebo taxativního seznamu kritérií, která musí být vzata v úvahu (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. července 1997, Ferriere Nord v. Komise, C-219/95 P, Recueil, s. I-4411, bod 33, a rozsudek LR AF 1998 v. Komise, bod 68 výše, bod 236). Přitom relevantní veličiny, jako jsou trhy, výrobky, země, podniky a dotčená období se v každé věci liší. Z toho vyplývá, že Komise není povinná uložit pokuty představující stejnou poměrnou část obratu ve všech věcech srovnatelných z hlediska závažnosti (rozsudek Soudu ze dne 13. ledna 2004, JCB Service v. Komise, T-67/01, Recueil, s. II-49, body 187 až 189).

80 Je namístě mimo jiné uvést, že pokuta uložená Komisí v rozhodnutí SAS, jehož se dovolává žalobkyně (viz výše uvedený bod 50), ačkoli nepředstavuje velmi významnou poměrnou část obratu dotčeného podniku, byla nicméně velmi významná, neboť činila téměř 40 milionů eur. Oproti tomu, jestliže by Komise byla povinna uložit žalobkyni pokutu odpovídající 0,79 % jejího obratu, jako to učinila v rozhodnutí SAS, taková pokuta, která by dosáhla 134 939 eur, by zcela jistě nebyla odrazující.

81 Údajné nesprávné posouzení, jehož se dovolává žalobkyně, je tedy třeba zamítnout.

82 Zaprvé Komise měla právo nezohlednit skutečnost, že žalobkyně nedisponuje právní službou. Podle pokynů, „[l]ze také brát v úvahu skutečnost, že velké podniky obvykle mají právní a ekonomické znalosti a infrastruktury, které jim umožní lépe rozpoznat, že jejich chování představuje protiprávní jednání, a jaké důsledky z něj vyplývají podle právních předpisů o hospodářské soutěži" (bod 1 A pátý odstavec). Jak Komise správně uvádí, uvedený odstavec jí umožňuje zvýšit pokuty velkých podniků, ale neukládá jí snížit pokuty malých podniků. Navíc vzhledem k tomu, že neslučitelnost dotčené kartelové dohody s pravidly hospodářské soutěže je výslovně potvrzena v čl. 81 odst. 1 písm. a) až c) ES a že je potvrzena ustálenou judikaturou, žalobkyně nemůže tvrdit, že neměla dostatečnou znalost relevantního práva. Mimo jiné, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že dané podniky si byly dobře vědomy protiprávnosti kartelové dohody, jejíž cílem bylo určení orientačních cen, rozdělení trhu a rozdělení zákazníků (body 99 až 100, 125 a 253 odůvodnění).

83 V každém případě k tomu, aby protiprávní jednání mohlo být považováno za spáchané úmyslně, není nutné, aby si byl podnik vědom porušení pravidel hospodářské soutěže, ale postačí, že nemohl nevědět, že cílem jeho chování je omezení hospodářské soutěže (rozsudky Soudu ze dne 6. dubna 1995, Ferriere Nord v. Komise, T-143/89, Recueil, s. II-917, bod 41, a ze dne 16. prosince 2003, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise, T-5/00 a T-6/00, Recueil, s. II-5761, body 396 a 397).

84 Zadruhé je na místě odmítnout argument žalobkyně, podle kterého Komise měla uložit mírnější pokuty z důvodu, že to bylo poprvé, kdy takto přísně stíhala

protiprávní jednání, kterých se účastnily MSP. Komise totiž nemusí zmírnit pokuty, pokud v konkrétní oblasti jedná poprvé. Navíc nic Komisi nezavazuje zmírnit pokuty, pokud jsou dotčenými podniky MSP. Velikost podniku je totiž zohledněna maximální výší stanovenou v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a ustanoveními pokynů. Kromě těchto úvah o velikosti, není žádný důvod zacházet s MSP odlišně od jiných podniků. Skutečnost, že podniky jsou MSP, je nezbavuje povinnosti dodržovat pravidla hospodářské soutěže, jak správně tvrdí Komise (viz bod 343 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

85 Kromě toho nelze tvrdit, že v projednávaném případě Komise jednala v tomto ohledu v novém kontextu. V rozhodnutí o předizolovaných trubkách totiž uložila vysoké pokuty MSP, které se účastnily protiprávních jednání.

86 Zatřetí žalobkyně vytváří argument na základě skutečnosti, že se Komise nedovolávala existence výjimečné škody způsobené spotřebitelům. Stačí v tomto ohledu konstatovat, že v případě neexistence takové výjimečné škody nelze učinit závěr, že dotčená pokuta je nepřiměřená. Dále Komise nepřímo zohlednila skutečnost, že protiprávní jednání takovou škodu nezpůsobilo. Jednak zohlednila omezenou velikost relevantního trhu při stanovení výchozího bodu ve výši 3 miliony eur (bod 303 odůvodnění napadeného rozhodnutí). A jednak uznala, že ekonomický kontext, v němž došlo k protiprávnímu jednání byl komplikovaný zejména tím, že zákazníci dotyčných podniků měli velkou kupní sílu (bod 339 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

87 Žalobkyně uplatňuje, že Komise se nedovolávala existence výjimečné škody způsobené spotřebitelům s ohledem na „existenci zastupitelných výrobků". Uvedený argument nemůže zpochybnit závěr ve výše uvedeném dobu 86. Kromě toho, při

jednání žalobkyně uvedla, když odkazovala na existenci zastupitelných výrobků, že pochopila, že Komise neprovedla dostatečně hlubokou analýzu trhu a že protiprávní jednání nemělo skutečný účinek. V tomto ohledu jen nutné konstatovat, že ve svých písemnostech žalobkyně stručně zmínila zastupitelné výrobky v rámci podpůrného argumentu týkajícího se přiměřenosti pokuty a zejména neexistence výjimečné škody způsobené spotřebitelům. Je jasné, že obecně nezpochybnila účinky protiprávního jednání a že nenapadla vymezení trhu.

88 V každém případě, jak bylo rozhodnuto v rozsudku Soudu z tohoto dne, Heubach v. Komise (T-64/02, Sb. rozh. II-5137), Komise byla oprávněna učinit závěr, že dané protiprávní jednání mělo skutečné účinky. Zejména Komise dostatečně prokázala, že dohoda o prodejních kvótách, „základní kámen" kartelové dohody (bod 66 odůvodnění napadeného rozhodnutí), byla pečlivě vypracována a že každoročně „byly skutečné podíly na trhu pěti výrobců velmi blízké podílům, které jim byly přiděleny" (bod 72 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Kromě toho Komise předložila důkaz, že dohoda o cenách měla konkrétní dopad na trh. Je třeba v tomto ohledu zdůraznit, že podle objektivních zjištění vyjádřených Union Pigments a Trident, hlavních podniků, které spolupracovaly s Komisí, podněty týkající se cen měly účinek na úroveň cen na trhu. Obecněji, s ohledem na skutečnost, že kartelová dohoda měla za cíl mimo jiné ukončit cenovou válku a že k vytýkaným jednáním docházelo v průběhu více než čtyř let, je Soud toho názoru, že dané podniky v zásadě uspěly a ukončily uvedenou cenovou válku a že rovněž upravily svoje ceny za účelem dosažení vyšší cenové úrovně, než která by byla používána v případě neexistence kartelové dohody.

89 Konečně, pokud jde o argument žalobkyně, podle kterého Komise nezohlednila skutečnost, že žalobkyně v podstatě neměla žádný zisk z prodeje dotčeného výrobku, je třeba připomenout, že ačkoliv výše uložené pokuty musí být přiměřená k délce trvání protiprávního jednání a jiným skutečnostem, které mohou být zahrnuty do

posouzení závažnosti protiprávního jednání, mezi něž náleží zisk, kterého dotyčný podnik mohl svými praktikami dosáhnout (rozsudek Soudu ze dne 21. října 1997, Deutsche Bahn v. Komise, T-229/94, Recueil, s. II-1689, bod 127) nemůže skutečnost, že podnik protiprávním jednáním nedosáhl žádného zisku, představovat podle judikatury překážku uložení pokuty, jelikož jinak by pokuta ztratila svoji odrazující povahu (rozsudky Ferriere Nord v. Komise, bod 83 výše, bod 53, a FETTCSA, bod 340).

90 Z toho vyplývá, že Komise není při stanovování výše pokut povinna zohlednit neexistenci zisku dosaženého dotčeným protiprávním jednáním (rozsudky Cimenteries CBR a další v. Komise, bod 62 výše, bod 4881, a FETTCSA, bod 341).

91 Ačkoli Komise může podle svých pokynů (bod 2 první odstavec pátá odrážka) na základě přitěžujících okolností zvýšit pokutu, aby převýšila částku neoprávněného zisku dosaženého protiprávním jednáním, neznamená to, že Komise musí za všech okolností pro účely stanovení výše pokuty zjišťovat finanční výhodu spojenou se shledaným protiprávním jednáním (FETTCSA, body 342 až 343). Jinými slovy, neexistenci takové výhody nelze považovat za polehčující okolnost.

92 V projednávaném případě Komise nezaložila napadené rozhodnutí na ziscích, které účastníci protiprávního jednání tímto jednáním získali. S ohledem na judikaturu dovolávanou ve výše uvedených bodech 89 až 91 se v tomto ohledu nedopustila zjevně nesprávného posouzení.

93 Z výše uvedeného vyplývá, že první část druhého žalobního důvodu nemůže být přijata.

K druhé části, vycházející z toho, že Komise zohlednila celosvětový obrat žalobkyně za účelem stanovení maximální výše 10 %

— Argumenty účastníků řízení

94 Žalobkyně uplatňuje, že zásada proporcionality byla porušena tím, že Komise zohlednila celosvětový obrat podniků za účelem zjištění maximální výše 10 % stanovené v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Připomíná, že podle judikatury se má Komise vyvarovat toho, aby obratu použitelnému při stanovování výše pokuty přiznala „nepřiměřený význam v poměru k ostatním posuzovaným skutečnostem" (rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 62 výše, bod 121). Podle právní nauky uvedená část obsahuje „varování před čistě matematickým použitím pravidla deseti procent, což by vedlo k riziku rozporu se [...] ‚zásadou proporcionality'" (Van Bael, I. a Bellis, J. F., *Droit de la concurrence de la Communauté économique européenne.* Bruylant, Bruxelles, 1991, s. 648). Komise v napadeném rozhodnutí uznává, že pro stanovení základní částky pokuty je nutné zohlednit skutečný účinek protiprávního jednání na hospodářskou soutěž (bod 305 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V tomto ohledu považovala za vhodné použít obrat dosažený pro daný výrobek v EHP jako základ pro srovnání relativního významu daných podniků na relevantním trhu (bod 307 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Proto Komise měla dokončit svou úvahu a vypočítat maximální výši 10 % pro žalobkyni v poměru k jejímu obratu na evropské úrovni, který představuje méně než čtvrtinu jejího celosvětového obratu.

95 Komise tvrdí, že zohlednila jednotlivé podíly na trhu účastníků kartelové dohody v EHP za účelem stanovení výchozího bodu pokut. Uvedená metoda neměla žádný vztah ke skutečnosti, že ve smyslu čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, nesmí výše pokuty, která může být uložena podniku, překročit 10 % jejího celosvětového obratu.

— Závěry Soudu

96 Druhá část druhého žalobního důvodu nemůže být přijata. Jednak totiž z čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17, jakož i z judikatury jasně vyplývá, že cílem maximální hranice 10 % je předejít tomu, aby pokuty byly nepřiměřené ve vztahu k významu dotčeného podniku (viz výše uvedený bod 70). Pro stanovení této maximální výše je tedy třeba použít celkový obrat (rozsudky Musique diffusion française a další v. Komise, bod 62 výše, bod 119, a HFB a další v. Komise, bod 27 výše, bod 541). Dále, zohlednění obratu dosaženého prodejem výrobku, který je předmětem protiprávního jednání na relevantním zeměpisném trhu, se vztahuje k rozsahu chování každého z podniků na tomto trhu. V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, nic nebrání tomu, aby byl obrat použit k různým účelům. Je tedy třeba zamítnout druhou část druhého žalobního důvodu.

Ke třetí části druhého žalobního důvodu, vycházejícího z toho, že Komise nezohlednila vztah mezi celkovým obratem žalobkyně a obratem dosaženým prodejem dotčeného výrobku

— Argumenty účastníků řízení

97 Žalobkyně tvrdí, že Komise měla pro účely hodnocení závažnosti protiprávního jednání zohlednit skutečnost, že obrat, kterého dosáhla prodejem dotčeného výrobku, byl nízký v poměru k jejímu celkovému obratu zahrnujícího všechny výrobky (rozsudek Soudu ze dne 14. července 1994, Parker Pen v. Komise, T-77/92, Recueil, s. II-549, bod 94).

98 Komise konstatuje, že rozsudek Parker Pen v. Komise, bod 97 výše, byl vydán v době, kdy základní výše pokut byly stanovovány v poměru k obratu podniků. V současnosti celkový obrat patří mezi několik skutečností, které Komise může zohlednit pod kontrolou soudu, ale nejedná se o faktor, který musí být nutně zohledněn. Uvádí konkrétněji, že jak prohlásil Soud v rozsudku ze dne 14. května 1998, SCA Holding v. Komise (T-327/94, Recueil, s. II-1373, bod 184) „[Komise] není povinna za účelem posouzení závažnosti protiprávního jednání zohlednit vztah mezi celkovým obratem podniku a obratem pocházejícím ze zboží, které je předmětem protiprávního jednání".

— Závěry Soudu

99 Především je třeba připomenout, že ustálená judikatura brání tomu, aby byl jednomu nebo více druhům obratu připisován nepřiměřený význam v poměru k ostatním posuzovaným skutečnostem tak, aby stanovení přiměřené pokuty nemohlo být výsledkem jednoduchého výpočtu, který je založen na celkovém obratu, zejména pokud dotčené výrobky mají pouze malý podíl na tomto obratu (rozsudek Musique diffusion française a další v. Komise, bod 62 výše, body 120 a 121, a rozsudek Parker Pen v. Komise, bod 97 výše, bod 94). Soud tedy v rozsudku Parker Pen v. Komise, bod 97 výše, přijal žalobní důvod vycházející z porušení zásady proporcionality z toho důvodu, že Komise nezohlednila skutečnost, že obrat dosažený z prodeje výrobků dotčených protiprávním jednáním byl relativně nízký v poměru k obratu z celkových prodejů dosaženému dotčeným podnikem.

100 Jelikož v projednávaném případě Komise nezaložila svůj výpočet výše pokuty uložené žalobkyni na jejím celkovém obratu, posledně uvedená se nemůže užitečně dovolávat rozsudku Parker Pen v. Komise, bod 97 výše (rozsudek Soudu ze dne 20. března 2002, ABB Asea Brown Boveri v. Komise, T-31/99, Recueil, s. II-1881, bod 156).

101 Z napadeného rozhodnutí vyplývá (viz body 262 až 309 odůvodnění), že Komise v souladu s judikaturou zohlednila pro účely stanovení pokuty celou řadu jiných skutečností, než je celkový obrat, například povahu protiprávního jednání, jeho skutečné účinky, význam dotčených podniků na trhu, odrazující dopad pokuty a omezenou velikost relevantního trhu (viz v tomto smyslu rozsudky ABB Asea Brown Boveri v. Komise, bod 100 výše, bod 157, Tokai Carbon a další v. Komise, bod 38 výše, bod 202, a Daesang a Sewon Europe v. Komise, bod 39 výše, bod 60).

102 V každém případě je nutné konstatovat, jak správně uvádí Komise, že obrat dosažený žalobkyní z prodeje fosfátu zinku představuje relativně významnou část jejího celkového obratu, tedy více než 22,83 %. Následně nelze tvrdit, že žalobkyně dosáhla pouze malé části svého obratu na relevantním trhu.

103 Z uvedených důvodů je na místě zamítnout třetí část druhého žalobního důvodu. Druhý žalobní důvod tedy musí být zamítnut v celém svém rozsahu.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace

Argumenty účastníků řízení

104 Žalobkyně uplatňuje, že metoda stanovení pokut použitá v projednávaném případě je diskriminační tím, že pro některé podniky Komise stanovila výchozí bod vyšší, než je legální maximální výše.

105 Zaprvé žalobkyně opět tvrdí, že Komise, která postupovala uvedeným způsobem, jí z moci úřední uložila pokutu dosahující legálního maxima. Naproti tomu podniky, které mají obrat významnější než žalobkyně, a nacházejí se ve zcela stejné situaci, pokud jde o závažnost a délku trvání protiprávního jednání, měli jistotu, že jim bude uložena pokuta nižší, než je legální maximum, neboť v jejich případě byl výchozí bod nižší než legální maximum. Žalobkyně tvrdí, že porušení zásady zákazu diskriminace je zvláště zjevné při porovnání její situace se situací Heubach. Přestože Komise neuvedla žádný rozdíl mezi těmito dvěma podniky při stanovení výše pokuty, pokuta uložená Heubach představuje 5,3 % jejího obratu a pokuta uložená žalobkyni 9 % jejího obratu. Žalobkyni tedy byla uložena pokuta představující procento z obratu ve výši 170 % pokuty uložené Heubach. Takto zcela neodůvodněné odlišné zacházení mezi dvěma podniky je typickou diskriminací. Uvedené porušení zásady zákazu diskriminace si vysvětluje tím, že Komise odmítla jakkoli zohlednit obrat za účelem stanovení uložené pokuty.

106 V replice žalobkyně odmítá výklad rozsudku Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, učiněný Komisí.

107 Zadruhé tvrdí, že metoda použitá Komisí vedla v případě dvou podniků ke stejné pokutě, tedy legálnímu maximu, přičemž délka trvání jejich účasti na protiprávním jednání však byla rozdílná. Uvádí, že dva podniky se stejným výchozím bodem přesahujícím maximální výši 10 %, se nicméně účastnily, jeden pouze jeden rok a druhý pět let, protiprávního jednání a nakonec byla oběma dvěma uložena stejná pokuta odpovídající 10 % celosvětového obratu. To představuje obzvlášť jasný příklad porušení zásady rovného zacházení v projednávaném případě.

108 Komise popírá, že by žalobkyně byla předmětem diskriminačního zacházení. Ačkoli totiž její schopnost způsobit újmu soutěžitelům byla rovnocenná schopnosti Heubach, pokuta uložená žalobkyni byla snížena z 4,2 na 1,53 milionů eur právě v rámci použití maximální hranice 10 % celkového obratu stanoveného v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17. Komise se domnívá, že rozdílné zacházení ve prospěch žalobkyně nemůže být považováno za diskriminační a že je podle judikatury Soudu (rozsudky Brugg Rohrsysteme v. Komise, bod 34 výše, bod 155, a LR AF 1998 v. Komise, bod 68 výše, bod 300) přímým důsledkem maximální hranice uložené na pokuty nařízením č. 17.

Závěry Soudu

109 Podle ustálené judikatury je zásada rovného zacházení porušena, pouze pokud je se srovnatelnými situacemi zacházeno odlišně nebo s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (rozsudek Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, bod 65 výše, bod 69, a rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, BPB de Eendracht v. Komise, T-311/94, Recueil, s. II-1129, bod 309).

110 V rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, neměla skutečnost, že v jejím případě byl výchozí bod vyšší než maximální výše 10 %, za následek, že maximální pokuta jí byla uložena z moci úřední (viz výše uvedený bod 61).

111 Je na místě připomenout, že za účelem zohlednění hospodářské schopnosti dotčených podniků a za účelem stanovení úrovně pokut zaručující dostatečný odrazující účinek, zařadila Komise žalobkyni, jakož i Heubach, Trident, Britannia a Union Pigments, do první kategorie (bod 304 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Ze skutečnosti, že celkový obrat žalobkyně byl nižší než obrat dosažený Heubach, Trident a Britannia, nelze odvodit, že byla porušena zásada rovného zacházení.

112 Jak totiž uvádí výše uvedený bod 69, srovnání obratů dosažených prodejem dotčeného výrobku v EHP ukazuje, že je správné, aby uvedené podniky byly zařazeny do stejné skupiny a aby jim byl uložen stejný výchozí bod.

113 Kromě toho, ačkoli se obě dvě, žalobkyně i Heubach, účastnily velmi závažného protiprávního jednání po dobu více než čtyř let, konečná pokuta uložená žalobkyni, tedy 1,53 milionů eur, představuje méně než polovinu pokuty uložené Heubach, tedy 3,78 milionů eur. Toto odlišné zacházení ve prospěch žalobkyně je objektivně odůvodněné s ohledem na rozdíl ve velikosti obou podniků, což má za následek, že žalobkyně měla výhodu z použití maximální hranice stanovené nařízením č. 17.

114 Dále, jelikož Komise neměla povinnost zajistit, aby konečné výše pokut pro dotčené podniky, k nimž dospěl výpočet, odrážely veškeré rozdíly mezi uvedenými podniky, pokud jde o jejich obraty (viz výše uvedený bod 74), žalobkyně Komisi nemůže vytýkat, že jí uložila vyšší pokutu, v procentech celkového obratu v poměru k pokutě uložené Heubach (rozsudek Dansk Rørindustri v. Komise, bod 30 výše, bod 210).

115 Pokud jde o argument žalobkyně, podle kterého metoda použitá Komisí vedla v případě dvou podniků ke stejné pokutě, přičemž délka trvání jejich účasti na protiprávním jednání byla rozdílná, stačí konstatovat, že nevychází z daných skutkových okolností, a je tedy čistě hypotetický.

116 Konečně je třeba poznamenat, pokud jde o zásadu rovného zacházení a s ohledem na výše uvedené, že použití pokynů v projednávaném případě umožnilo zajistit, že oba aspekty uvedené zásady byly dodrženy. Jednak všechny dotčené podniky měly společnou a nerozdílnou odpovědnost, neboť všechny se účastnily velmi závažného protiprávního jednání. Zaprvé tedy byla uvedená odpovědnost posouzena v závislosti na vlastních prvcích protiprávního jednání, jako je jeho povaha a dopad na trh. A dále zadruhé, Komise provedla toto posouzení v závislosti na okolnostech, ve kterých se nacházely jednotlivé podniky, a zahrnula jejich velikost a schopnosti, délku trvání jejich účasti a spolupráci.

117 Třetí žalobní důvod tedy musí být zamítnut jako neopodstatněný.

118 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v celém rozsahu.

K nákladům řízení

119 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je namístě posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

Z těchto důvodů

SOUD (pátý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Žalobkyni se ukládá náhrada nákladů řízení.

Lindh García-Valdecasas Cooke

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 29. listopadu 2005.

Vedoucí soudní kanceláře

E. Coulon

Předseda

P. Lindh